

DOĞANHİSAR İLÇE RAPORU

—2024—

İÇİNDEKİLER

1	ÖNSÖZ	5
2	DOĞAL YAPI	6
3	SEGE	7
4	DEMOGRAFİK YAPI	7
4.1	Nüfus.....	7
4.2	Yaş Grupları.....	8
4.3	Yaş Bağımlılık Oranları	9
5	EĞİTİM	10
5.1	Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
5.2	Eğitimde Genel Durum	11
5.3	Taşımali Eğitim.....	12
6	EKONOMİ	13
6.1	İstihdam	13
6.2	İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	13
6.3	İlçede Öne Çıkan Sektörler	15
7	TARIM VE HAYVANCILIK	17
7.1	Tarım Alanları	17
7.2	Sulu-Kuru Tarım Alanları.....	18
7.3	Bitkisel Üretim	19
7.3.1	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	19
7.3.2	Sebzeler	21
7.3.3	Meyveler.....	22
7.4	Hayvansal Üretim	23
7.4.1	Hayvan Varlığı	23
7.4.2	Arıcılık	24
7.4.3	Hayvansal Üretim Miktarları.....	25
7.4.4	Tavukçuluk.....	26
7.5	Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması.....	26
8	KURAKLIK	27
9	TURİZM	28
10	ERİŞİLEBİLİRLİK	30
11	GZFT	31
12	İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR	32
13	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	34

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu	7
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı	8
Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)	8
Grafik 4 Doğum Sayısı	9
Grafik 4 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi	9
Grafik 5 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları.....	11
Grafik 6 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları	13
Grafik 7 Türlerine Göre Tarım Alanları	17
Grafik 8 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yığınlaşması.....	19
Grafik 9 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)	19
Grafik 10 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	21
Grafik 11 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	22
Grafik 12 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları.....	23
Grafik 13 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı.....	24
Grafik 14 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları	26
Grafik 15 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları	27
Grafik 16 Doğanhisar İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları	28

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı.....	6
Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı).....	11
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları	11
Tablo 5 Taşınmalı Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları	12
Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları	14
Tablo 7 Sektörlere göre ilçeye yoğunlaşma katsayıları.....	16
Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım alanları.....	17
Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi	18
Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)	18
Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri	20
Tablo 12 Sebzeçilik İstatistikleri (ton).....	21
Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri	22
Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)	24
Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton).....	25
Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)	25
Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri.....	26
Tablo 18 İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerine İlişkin İstatistikler (2023).....	28
Tablo 19 Doğanhisar Turizm Envanteri Tablosu	29
Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi	30

1 ÖNSÖZ

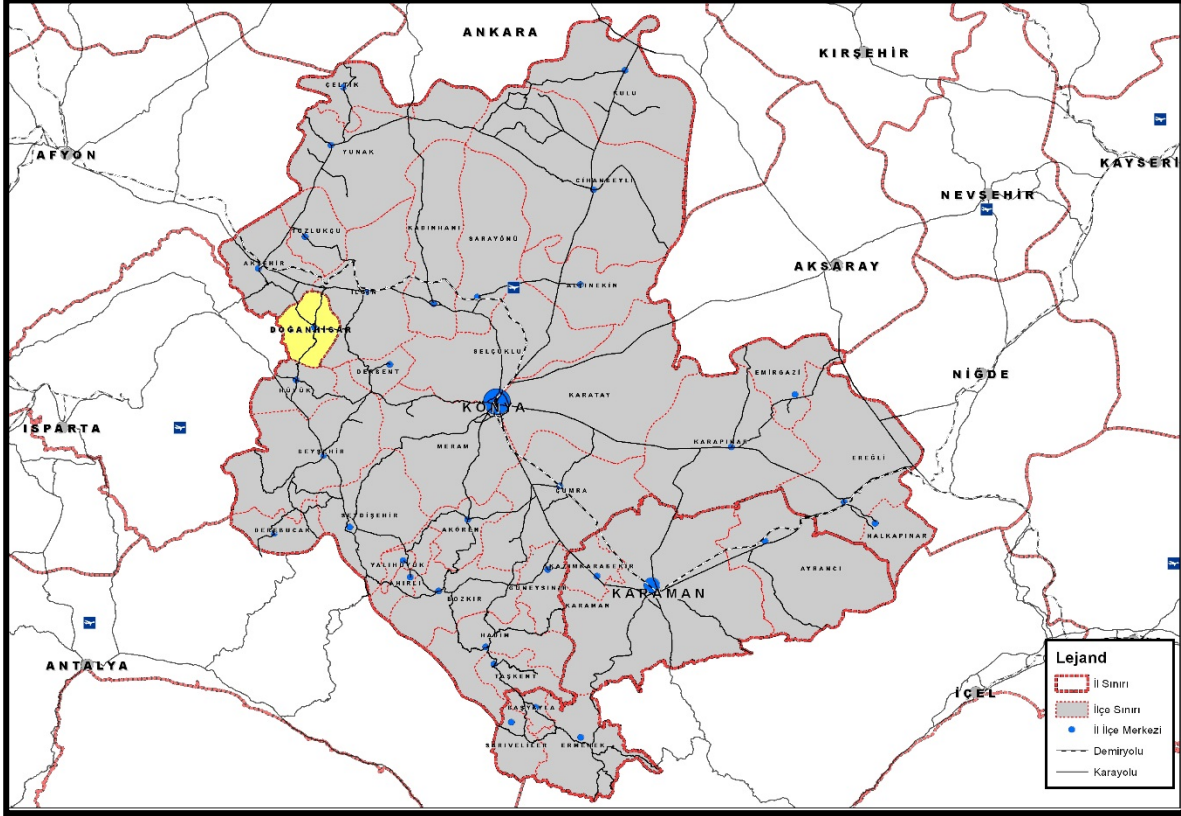
Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi için, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Bu amaçlara ulaşmak için kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek istemektedir.

Bölgesel gelişmeye yönelik olarak icra edilecek bütün faaliyetlerin temeli ise bölgenin bütün detayları ile iyi tanınmasından geçmektedir. Bu nedenle, bölgenin kaynak ve olanaklarının doğru şekilde tespit edilmesi, mevcut sahip olunan değerlerin rekabet edebilirlik açısından yeniden yorumlanması ve bölgesel kalkınmayı sürdürülebilir şekilde sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerin birbiri ile ilişkili olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu amaca yönelik ilk olarak MEVKA, Bölgenin Mevcut Durum çalışması ve 2010-2013 Bölge Planı'nı hazırlamıştır. Bu işlem yapılırken bölgeyi oluşturan ilçelere yönelik olarak GZFT Analizi çalışması gerçekleştirilmiş ve her ilçe için bir İlçe Raporu hazırlanmıştır. 2012 yılında "2014-2023 Karaman Konya Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında tüm ilçelerde kaymakamlar başkanlığında kurulan komisyonlar ile altışar adet toplantı düzenlenerek ilçelerin 2023 yılı vizyonları belirlenmiş ve gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler komisyon tarafından planlanmıştır. 2021 yılında ise 2024-2028 yıllarını kapsayan "Konya Karaman Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında yine ilçeler özelinde toplantılar düzenlenerek her bir ilçenin sorunları ve bu sorunların çözüm önerileri üzerine bilgi alınmış, istişarelerde bulunulmuştur. 2024 yılına gelindiğinde ise ilçelerde yaşanan gelişmelerin görülmesi ve kırsal kalkınma alanında ilçeler düzeyinde yapılacak çalışmalara yol göstermesi için Doğanhisar ilçe raporu güncellenmiştir.

2 DOĞAL YAPI

Konya ili Doğanhisar ilçesi, 38°08' Kuzey enlemi ile 31°40' Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 103 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.200 metredir. İlçenin kuzeyinde Ilgın ilçesi Argıthanı kasabası, güneyinde Hüyük ilçesi, batısında Isparta ili ve doğusunda Ilgın ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 516,8 km²'dir.

İlçe Sultan Dağı'nın eteklerinde bir vadi içerisinde kurulmuştur. İlçe içinden geçmekte olan Doğanhisar Çayı, Ilgın'da bulunan Çavuşçu Gölü'nü beslemektedir. Düzlük kesimlerde kuzeyde bulunan Koçaş, Çepişli Dereleri'nin ve Doğanhisar Çayı'nın genç alüvyonlarına rastlanmaktadır. Batıda kuzeyden güneye doğru Karaçay Deresi'nin oluşturduğu birikintiler yer almaktadır. Karaağa kasabası içinden, güneyden kuzeye doğru Karaağaç Deresi geçmektedir. İlçede sulama amaçlı inşa edilen Doğanhisar ve Ayaslar Göleti bulunmaktadır.

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı

TÜR	DOĞANHİSAR		KONYA		İLÇE/KONYA İÇİNDEKİ PAYI (%)
	Alan (ha)	Yüzde(%)	Alan (ha)	Yüzde(%)	
Yapay Bölgeler	467,95	0,97	88.090,01	2,16	0,53
Tarımsal Alanlar	27.122,41	56,26	2.442.323,93	59,84	1,11
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	20.378,50	42,27	1.336.672,39	32,75	1,52
Sulak Alanlar	0,00	0,00	81.792,90	2,00	0,00
Su Kütleleri	239,31	0,50	132.611,76	3,25	0,18
TOPLAM	48.208,17	100,00	4.081.490,99	100,00	1,18

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Corine GBS

Doğanhisar ilçesi yaklaşık 48.000 ha'lık alan ile Konya'nın %1,18'ini kapsayan görece küçük bir ilçedir. Tarımsal alanlar, orman ve yarı doğal alanlar ilçede en fazla paya sahiptir. İlçede arazi varlığının %56'sı tarım arazisi, %42'si de ormandır. Ormanlık alanlar diğer ilçelere görece oransal olarak fazladır ancak Konya il bütünü orman varlığının %1,52'sini oluşturmaktadır.

3 SEGE

Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması politikası bölgesel gelişme amaçlarının temel unsurlarından bir tanesidir. Toplamda 37 ilçeden oluşan Konya Karaman Bölgesi'nde ilçeler arasında ciddi gelişmişlik farkları yaşanmaktadır. Bölgenin sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkânları sınırlı kalmakta ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmet sunulamamaktadır.

Bölgedeki ilçelerin gelişmişlik düzeylerinin sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler yardımıyla ölçülmesi ve birbirleriyle analitik olarak karşılaştırılması, TR52 ilçeleri arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması sürecinde önem taşımaktadır.

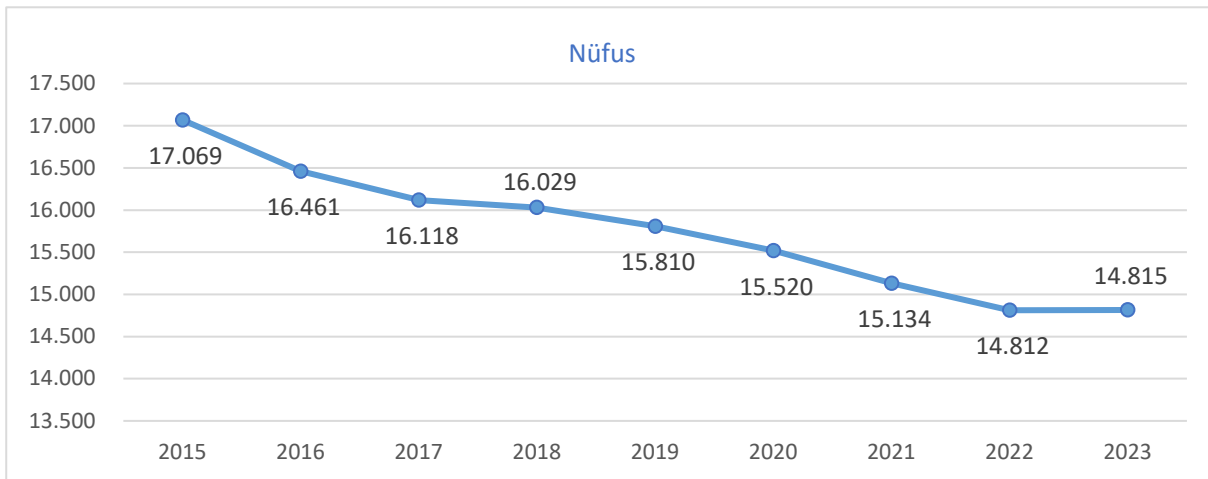
Buna göre, KAGM tarafından 2022 yılında yapılan sosyal gelişmişlik endeksi çalışmasına göre Doğanhisar 37 ilçe arasında 23. sırada yer alırken KAGM'den farklı değişkenler kullanılarak MEVKA tarafından 2019 yılında yapılan SEGE çalışmasına göre ise yine 23. sırada yer almıştır.

4 DEMOGRAFİK YAPI

4.1 Nüfus

TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre, 2023 yılında ilçe nüfusu 14.815 kişidir. Nüfus büyüklüğü bakımından Konya'nın 31 ilçesi içinde 19.sırada yer almakta ve Konya il nüfusunun %0,64'ü gibi küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Konya'da yeni Büyükşehir Yasası ile birlikte köylerin yasal statüsünün ortadan kalkması nedeniyle 2013 yılından itibaren ilçenin köy nüfusu bulunmamaktadır.

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu

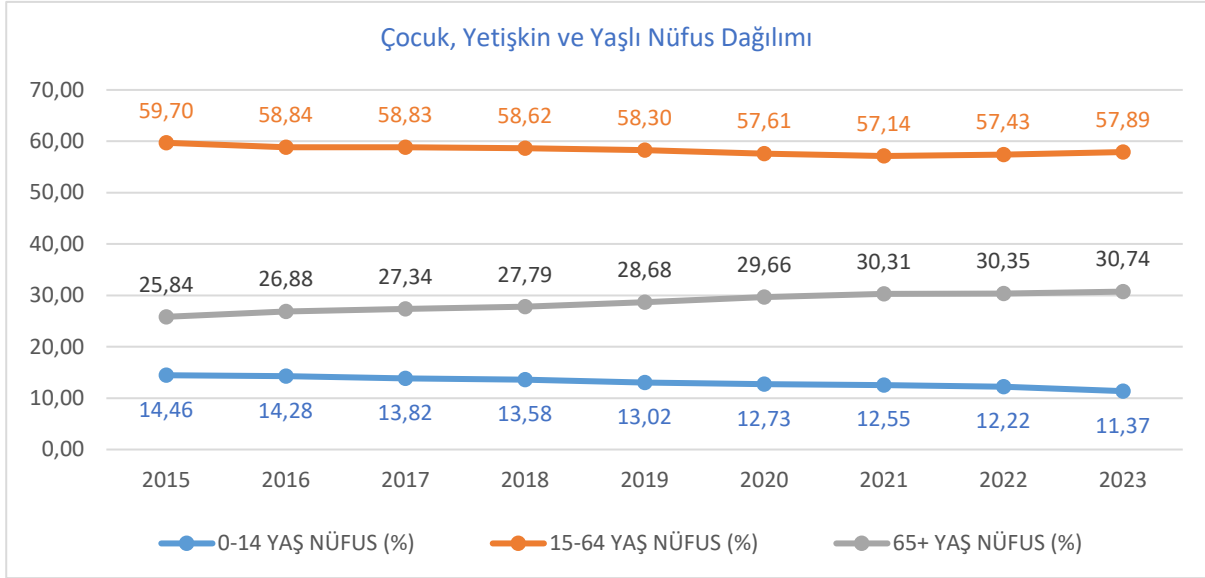

Kaynak: TÜİK, ADNKS

4.2 Yaş Grupları

İlçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı incelendiğinde 2023 yılı verilerine göre, ilçede 15-64 yaş grubu nüfus oranının yaklaşık %58 ile en fazla olduğu görülmektedir. 0-14 yaş aralığı nüfusun %11'ini ve 65 yaş üstü nüfusun %31'ini oluşturmaktadır.

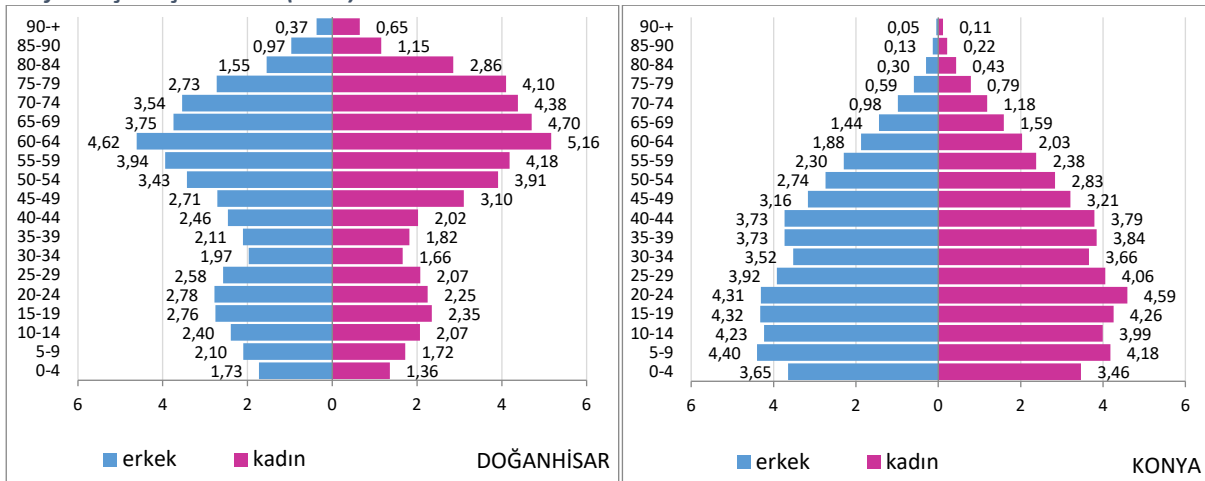
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafikte yıllar itibariyle ilçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı izlenebilmektedir. Grafiğe göre 15-64 yaş grubu yıllar itibariyle artış gösterirken çocuk nüfusunun giderek azalmaktadır. İlçede 65+ yaş grubu oranı oldukça yüksek olup Konya il geneli için bu oran %10,42'dir. 0-14 yaş çocuk nüfusu da %22,35 olan Konya il geneli oranının oldukça altındadır. 15-64 yaş grubu en fazla orana sahip olmasına karşın %67,22 olan Konya il geneli oranının altında kalmıştır. Tüm bu veriler göz önüne alındığında ilçenin gelecekteki nüfusunun giderek azalma riskinin yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Gerekli tedbirlerin uygulanmaması durumunda ilçenin gelecek nüfusunu garanti altına almak çok zordur.

Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)

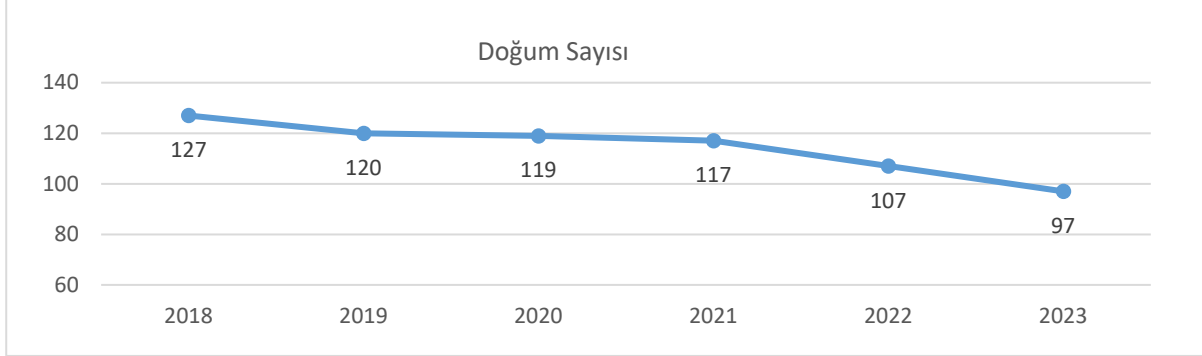
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin 2023 yılına ait yaş piramidi incelendiğinde; en yoğun nüfus grubunu 60-64 yaş arası nüfus oluşturmaktadır, yaşlı nüfus oranı fazladır, 29 yaş itibariyle nüfusta bir azalma gözlenmektedir,

doğurganlık oranı çok düşüktür. İlçede 0-4 yaş grubu nüfus oranı (kız-erkek toplam) %3,08'dir. Gelişmiş yerleşimlerde bu yaş grubunun düşük olması beklenir ancak ilçe gelişmişlik seviyesi bakımından görece geri olmasına rağmen ve çok daha fazla gelişmiş olan Konya Merkezde bile bu oran %7,11 iken ilçede bu kadar düşük olması, ilçenin gelecek nüfusunu koruyabilme riskini bir kez daha doğrulamaktadır.

İlçede kadın sayısı erkek sayısından yaklaşık %3 daha fazladır. Genel olarak kadınların yaşam süreleri erkeklere göre fazladır ve ilçede kadın oranının fazla olması, ilçede yaşlı nüfusun da fazla olduğunun bir göstergesidir. Nitekim yaş piramidi incelendiğinde 70 yaş üstünde kadın-erkek farkının kadın lehine öne çıktığı görülmektedir.

Grafik 4 Doğum Sayısı

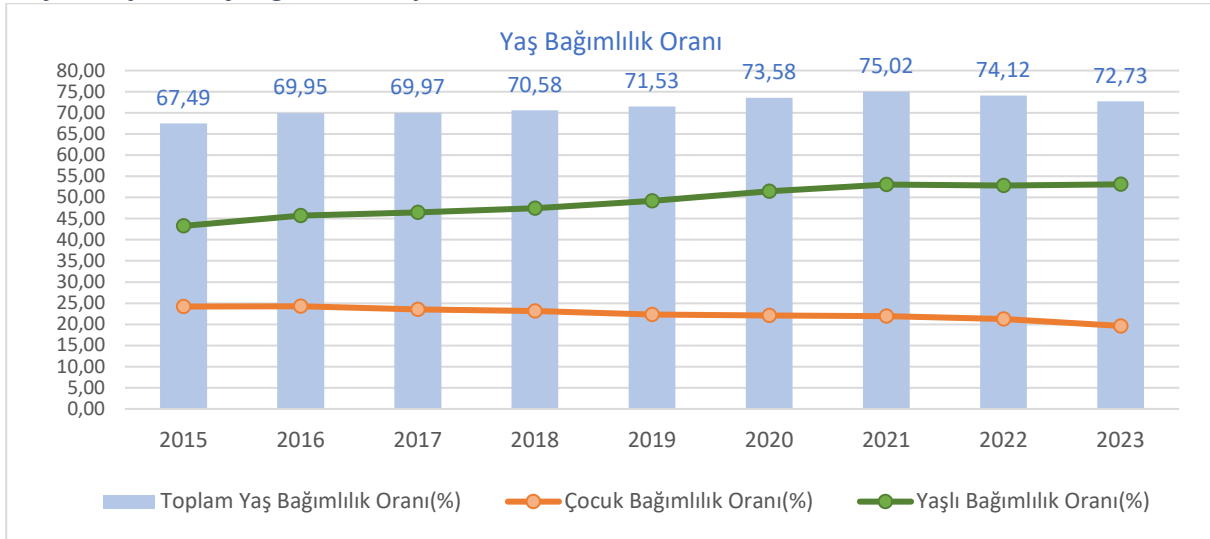
Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede doğum oranlarının yıllar itibariyle azaldığı görülmektedir. Nitekim bu durum yaş piramidindeki 0-4 yaş grubunun azlığı ile de görülebilmektedir. Genç nüfus kaybına bağlı olarak, yaşlı nüfus oranının ilçede fazla olması doğum sayılarının da düşmesine sebep olmuştur.

4.3 Yaş Bağımlılık Oranları¹

Bir ülkede çalışan (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısı yaş bağımlılık oranı olarak tanımlanır.

Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

¹ Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Bir ülkede çalışan nüfus ne kadar çok ise o ülke için o kadar gelişmiştir diyebiliriz.

İlçede 2015-2023 yılları arasında yaş bağımlılık oranları incelendiğinde toplam yaş bağımlılık oranının genel itibarıyla yüksek olduğu ve 2021 yılında %75'in üzerine çıktığı görülmektedir. 2023 yılı verilerine göre ise ilçe nüfusunun yaklaşık %73'ü bağımlı nüfus olup bu nüfus herhangi bir ekonomik gelire sahip değildir. Dolayısıyla ilçe nüfusunun en fazla %27'lik kısmı ekonomik gelire sahip olabilecek yaştadır. 2021 yılından sonra toplam yaş bağımlılık oranında azalma eğilimi olduğu görülmektedir. Fakat bu azalış çocuk bağımlılık oranındaki düşüşten kaynaklanmaktadır. Çocuk bağımlılık oranındaki azalma eğilimi ilçedeki ekonomik gelir üretme kapasitesinin giderek düşeceğine işaret etmektedir. İlçeden dışarıya göç eğiliminin de fazlalığı göz önüne alındığında herhangi bir tedbir alınmaması durumunda, gelecekte ilçede ekonomik sıkıntılar yaşanması kaçınılmaz olacaktır.

5 EĞİTİM

Avrupa Birliği Bölgesel gelişmişlik endeksi kapsamında eğitime erişim ve eğitimin kalitesi ekonomik gelişmişliğin temel göstergelerinden biridir. Gelişmişliğin göstergesi olarak ele alınan eğitimde amaç; okullaşma oranlarının dengelenmesi, eğitimde yerleşimler arası ya da cinsiyetler arası farklılıkların ortadan kaldırılması yani eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, kalite sorunlarının giderilmesi, fiziki ve beşeri altyapı yetersizliklerinin giderilmesidir.

5.1 Bitirilen Eğitim Düzeyi

İlçede bitirilen eğitim düzeyinin, TR52 oranlarının gerisinde kaldığı görülmekte olup nüfusun %40'lık kısmının ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Erkek	Kadın	Genel Toplam	İlçede Oran (%)	TR52'de Oran (%)
Bilinmeyen	10	18	28	0,20	0,65
Okuma Yazma Bilmeyen	72	434	506	3,56	1,76
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	332	916	1.248	8,77	9,32
İlkokul	2.140	3.586	5.726	40,25	26,06
Ortaokul veya Dengi Meslek Ortaokul	1.590	1.268	2.858	20,09	25,50
Lise ve Dengi Meslek Okulu	1.775	649	2.424	17,04	20,62
Yükseköğretim veya Fakülte	871	452	1.323	9,30	13,88
Yüksek Lisans	60	44	104	0,73	1,89
Doktora	5	3	8	0,06	0,32

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede okuma yazma bilmeyenlerin oranı %3,56 olup %1,76 olan TR52 oranına göre fazladır. İlçede okuma yazma bilmeyenlerin büyük kısmı kadın ve 65 yaş üstü nüfustur. İlçede 65 yaş üstü toplam nüfus oranının ve 65 yaş üstü kadın nüfus oranının görece fazla olması okuma yazma bilmeyenlerin oranına da yansımıştır. İlçede lise ve üstü eğitim düzeylerinde erkek sayılarının öne çıktığı görülürken kadın sayıları, erkeklere göre oldukça düşük kalmıştır.

5.2 Eğitimde Genel Durum

İlçede örgün eğitim kurumu kapsamında toplam 23 adet okul, 1 adet de halk eğitim merkezi bulunmaktadır.

Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı)

	OKUL SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
OKUL ÖNCESİ	5	13	9	17,13	9,92
İLKOKUL	8	39	57	8,56	12,51
ORTAOKUL	4	48	52	7,38	8,00
İMAM HATİP ORTAOKULU	1	16	7	20,29	8,88
GENEL ORTAÖĞRETİM	2	18	14	16,00	12,44
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	1	12	8	10,38	6,92
YAYGIN EĞİTİM	2	20	22	-	-
Genel Toplam	24	170	162	-	-

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2023

2023-2024 eğitim ve öğretim yılında ilçede toplam 170 öğretmen ve 162 derslik bulunmaktadır. Derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarında Konya, TR52 ve Türkiye değerlerinden daha iyi değerlere sahiptir.

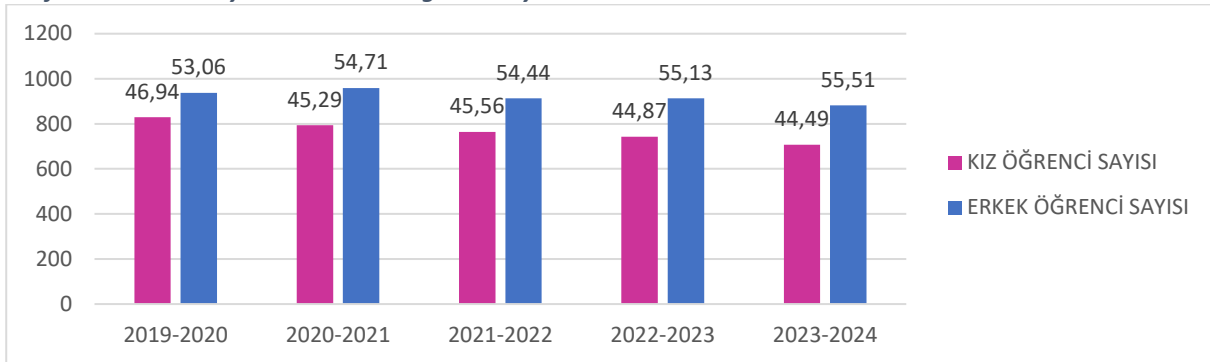
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
OKUL ÖNCESİ	78	83	112	145	129
İLKOKUL	562	545	543	545	488
ORTAOKUL	502	428	411	374	384
İMAM HATİP ORTAOKULU	138	124	120	148	142
GENEL ORTAÖĞRETİM	120	157	150	134	224
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	164	186	158	164	83
İMAM HATİP LİSESİ	202	230	183	146	139
Genel Toplam	1.766	1.753	1.677	1.656	1.589

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2023

İlçede toplam öğrenci sayılarının düştüğü görülmektedir. 2019 yılına kıyasla 2023 yılında okul öncesi, imam hatip ortaokulu ve genel ortaöğretim öğrenci sayıları artarken diğerlerinde düşüş gerçekleşmiştir.

Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2023

Kız ve erkek öğrencilerinin durumuna bakıldığında yıllar kız öğrenci oranının giderek düştüğü ve erkek öğrenci oranının arttığı görülmektedir. Toplam öğrenci sayısı içinde kız öğrencilerin oranının ise erkeklere göre az olması dikkati çekmektedir.

5.3 Taşınmalı Eğitim

Genellikle kırsal yerleşimlerde öğrenci sayısının uygun/yeterli olmaması nedeniyle eğitim kurumu açılmaması sonucunda öğrencilerin zorunlu eğitimlerini alabilmeleri için başka bir yerleşim birimine nakledilmelerine “taşınmalı eğitim” adı verilmektedir.

“TR52 Bölgesi Sosyal Yapı Analizi, Eğitim ve Sağlık Hizmetlerine Erişim Araştırması” kapsamında yürütülen saha çalışmaları tespitlerine göre; taşınmalı eğitim sisteminde, mesafe, coğrafi yapı ve iklim koşulları gibi sebeplere bağlı olarak yolda geçirdikleri süre, sağlıklı beslenme sorunu, erken gidip geç gelme, kış şartlarının olumsuzlukları gibi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Özellikle ilköğretim çağı nüfusun kendi ihtiyaçlarını yeterince görememesi, kendini koruyamaması gibi hususlar da göz önüne alındığında özellikle ilköğretim standart hale getirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca taşınmalı eğitim yapılan yerleşimlerde çocukların okul öncesi eğitimden mahrum kalmaları da eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 5 Taşınmalı Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları

	Taşınan Öğrenci/ Toplam Öğrenci İçindeki Payı (%)	Toplam Taşınan Öğrenci Sayısı	Toplam Taşınan Yerleşim Birimi Sayısı
2019	v	319	12
2020	30,63	298	12
2021	24,95	238	12
2022	29,16	268	13
2023	29,93	261	13

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

İlçede ilk ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaklaşık %30'u taşınmalı eğitime dahildir. 2019 yılına göre taşınan öğrenci sayılarında azalma olsa da taşınan öğrenci sayısının fazla olduğu görülmektedir. Kırsal niteliği baskın olan ve sosyoekonomik olarak görece geri kalmış özellik göstermektedir. Göçe bağlı olarak yaşlı nüfusun ilçede kalması sonucu doğum oranları azalmış dolayısıyla çocuk sayısı da giderek azalmıştır. Nüfusun yerinde kalmasına dönük çalışmalarda eğitim hizmetleri önem kazanmakta olup çocukların zorunlu eğitim süreçlerinin gelişmiş ilçelerdeki standartlara yakınsanarak, yerinde eğitim almalarına dönük tedbirler geliştirilmelidir.

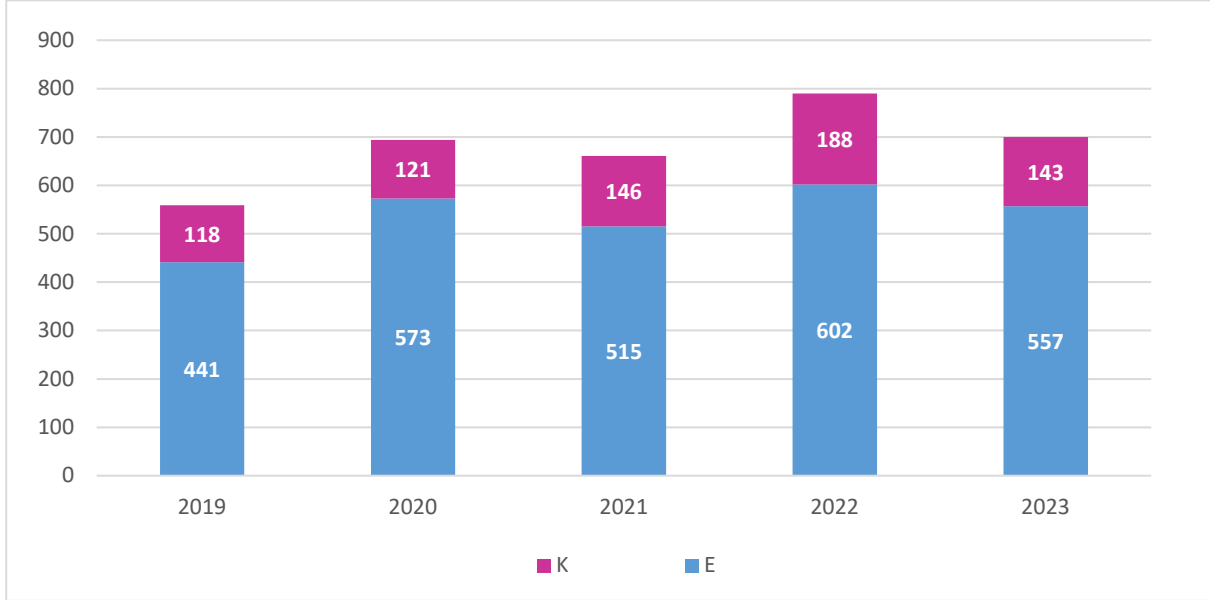
6 EKONOMİ

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım alanlarında hububat, baklagiller, sebze ve meyve üretilmektedir. Sanayi geliri ve sanayileşme yok denecek kadar azdır.

6.1 İstihdam

İlçede hem kadın hem de erkek istihdam oranlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir.

Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları

Kaynak: SGK, 2023

İlçede hem kadın hem de erkek istihdam oranlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir. TÜİK işgücü ve istihdam verileri ilçe düzeyinde yayınlanmadığından çalışan sayılarını 15-64 yaş grubundaki toplam nüfusa (eğitimde olanlar ve işgücüne dahil olmayanlar ayırt edilememiştir) oranlayarak hesapladığımız sonuçlara göre; 15-64 yaş grubu erkek nüfusunun %12,80'i ve kadın nüfusunun ise %3,38'i istihdam edilmektedir. Bu rakamlar Konya il genelinde erkeklerde %42,70 ve kadınlarda %14,02'dir. Diğer taraftan ilçede toplam istihdamın yaklaşık %74'ü erkek iken %26'sı kadın olup Konya il geneli ile neredeyse aynı oranlar söz konusudur.

6.2 İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

İlçeye ait sigortalı çalışan ve iş yeri sayıları Nace sınıflamasına göre sektörler bazında derlenmiştir. 2023 yılı verilerine göre ilçede toplam 219 işyeri ve 700 kayıtlı sigortalı çalışan vardır. Sektörlere göre incelendiğinde ilçede en fazla işyerinin "kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı, perakende ticaret, bina inşaatı" sektörlerinde olduğu görülmektedir. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ise ilçede en fazla istihdamın "kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı, makine ve teçhizat hariç fabrikasyon metal ürünleri imalatı, binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri, bina inşaatı, perakende ticaret" sektörlerinde sağlandığı görülmektedir.

Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	39	44	43	51	51	73	79	83	97	97
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	26	27	27	32	33	63	64	66	73	77
Bina inşaatı	11	19	16	16	33	24	96	26	52	78
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	8	6	7	11	9	15	10	14	28	27
İnsan sağlığı hizmetleri	6	7	8	7	8	16	42	35	39	47
Eğitim	12	9	8	11	8	54	45	60	78	43
Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	10	5	6	8	7	77	68	72	86	85
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	6	4	5	4	7	10	6	9	8	16
Gıda ürünlerinin imalatı	5	4	5	6	6	18	18	20	19	24
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	3	2	3	5	6	6	8	16	36	35
Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	9	9	7	7	6	33	43	39	35	15
Özel inşaat faaliyetleri	5	3	3	2	5	18	7	4	3	9
Toptan ticaret. motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	2	2	2	1	4	2	3	3	2	5
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	2	3	3	3	3	5	7	7	7	7
Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	1	1	2	2	3	1	1	3	3	3
Bina dışı yapıların inşaatı	4	2	2	1	3	6	13	12	7	4
Zorunlu sosyal güvenlik hariç, sigorta, reasürans ve emeklilik fonları	2	1	2	2	2	3	2	4	4	4
Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı			1	1	2			1	1	3
Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3
İdare merkezi faaliyetleri, idari danışmanlık faaliyetleri	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	2	2	2	2	2	8	5	4	3	4
Makine ve teçhizat hariç. fabrikasyon metal ürünleri imalatı	2	2	2	2	2	71	109	99	95	86
Bilgisayar programlama. danışmanlık ve ilgili faaliyetler	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler				1	1				1	1
Elektrik. gaz. buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı		1		1	1		1		2	2
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2
Toptan ve perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	2	2	2	1	1	3	4	3	1
Kiralama ve leasing faaliyetleri	1	1	1		1	1	1	1		1
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2
Konaklama	4	4	3	2	1	4	5	3	2	1
Suyun toplanması, artırılması ve dağıtılması				1	1				1	1
Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	1	1	1	3	1	5	6	2	7	4
Gayrimenkul faaliyetleri	2	1	1	1	1	3	3	3	2	2
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, teknik muayene ve analiz	1	3	2	1	1	1	13	2	1	1
Ana metal sanayii	1	1	1	1	1	1	1	2	3	4
Mobilya imalatı					1					1

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Ormanlık ve tomrukçuluk	5	7	4	10	1	15	17	5	19	2
Veterinerlik hizmetleri	1	1	1	1		1	1	1	1	
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	1					4				
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç),	2	5	2			3	6	2		
Giyim eşyalarının imalatı			2	2				49	61	
Büro yönetimi. büro desteği ve iş destek faaliyetleri	2					6				
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler		1	1	1			1	1	1	
Genel Toplam	185	187	182	208	219	559	694	661	790	700

Kaynak: SGK, 2023

İmalat sanayi verilerine bakıldığında ise, **fabrikasyon metal ürünleri ve gıda** sektörlerinde işyeri ve istihdam sayıları öne çıkmaktadır.

6.3 İlçede Öne Çıkan Sektörler

İlçeye ait ekonomik veriler Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilmiştir. Elde edilen veriler kapsamında "nace rev.2" 2'li kodda iş yeri ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir. Bu analizde amaç TR52 Düzey 2 bölgesine göre ilçede spesifik olarak yoğunlaşmanın yaşandığı sektörlerin tespit edilmesidir. Bunun için ise "Location Quotient" yani "Yoğunlaşma Katsayısı (YK)" analizi kullanılmıştır. Analiz nace sınıflamasına göre 2'li koddaki tüm sektörlerde ve 2023 yılı SGK çalışan verileri kullanılarak yapılmıştır.

YOĞUNLAŞMA KATSAYISI (YK) (LOCATION QUOTIENT)

YK genelde bir sektörün belli bir bölgedeki yığılmasını ulusal referansla ölçmeye yaramaktadır. Bir sektörün YK değerinin 1'den büyük çıkması sektörün o bölgede yoğunlaştığı anlamına gelmektedir. Öte yandan bir sektördeki kat sayısının zaman içerisindeki değişimine bakılarak sektörün yoğunlaşmasının azaldığı ya da arttığı gözlemlenebilir. Ayrıca bu değişime bakılarak daha önce bölgede yoğunlaşma göstermemiş ancak zaman içerisinde yoğunlaşan sektörlerle özel önem verilebilir. Ancak diğer yandan YK değeri 1'den büyük çıkan her sektörü bölgede rekabetçi olarak yorumlamak doğru değildir.

$$YK_i = (a_i/a_t) / (A_i/A_t)$$

- a_i =ilçenin i sektöründeki toplam istihdamı
- a_t = ilçenin toplam istihdamı
- A_i = bölgenin i sektöründeki toplam istihdamı
- A_t = bölgenin toplam istihdamı

!!!Yoğunlaşma Katsayısı ile ilgili Açıklama: Yoğunlaşma katsayısı ile TR52 bölgesi içindeki x sektörde istihdam edilen kişi sayısının ilçelere pay edilmesi ile oransal olarak hangi ilçelerin öne çıktığını görmüş oluyoruz. **Yani ilçenin en fazla istihdamının hangi sektörde olduğunu gösteren bir rakam değildir. Hatta ilçede en az istihdam o sektörde bile olsa yoğunlaşma katsayısı yüksek çıkabilmektedir.** Örneğin TR52'de x sektöründe 2 kişi istihdam ediliyor olsun ve bunun biri A biri de B ilçesinde, ancak A ve B ilçelerindeki istihdam sayıları da en az x sektöründe olsa bile bu sektörün yoğunlaşma oranı A ve B ilçelerinde çok yüksek çıkacaktır.

Tablo 7 Sektörlere göre ilçece yoğunlaşma katsayıları

NACE	SEKTÖR AD	DOĞANHISAR
9	Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri	28,21
8	Diğer madencilik ve taş ocaklığı	8,14
65	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	8,08
81	Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	3,77
49	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	3,41
1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	3,25
94	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	2,66
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	2,15
95	Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	1,81
66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	1,77
41	Bina inşaatı	1,71
86	İnsan sağlığı hizmetleri	1,65
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	1,63
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	1,40
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	1,13
2	Ormancılık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi	1,06
88	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	1,05
77	Kiralama ve leasing faaliyetleri	0,92
43	Özel inşaat faaliyetleri	0,87
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	0,80
62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	0,68
36	Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	0,57
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	0,48
85	Eğitim	0,48
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	0,47
10	Gıda ürünlerinin imalatı	0,43
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	0,42
24	Ana metal sanayii	0,35
68	Gayrimenkul faaliyetleri	0,30
42	Bina dışı yapıların inşaat	0,28
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,18
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	0,17
31	Mobilya imalatı	0,17
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	0,16
55	Konaklama	0,13
52	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	0,11
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	0,08

Buna göre ilçede madencilik faaliyetlerinin olduğu ve SGK verilerine göre madencilikte; kireçtaşı (kalker) ocaklığı, kil, refrakter kil ve kaolin madenciliği ile bentonit, andaluzit, siyanit, silimanit, mulit, şamot veya dinas toprakları çıkarımı alt sektörleri ve bunları destekleyici hizmet faaliyetleri öne çıkmaktadır. İmalat sanayinde ise sadece fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) sektöründe TR52 Bölgesi'ne göre daha fazla yoğunlaşma görülmektedir.

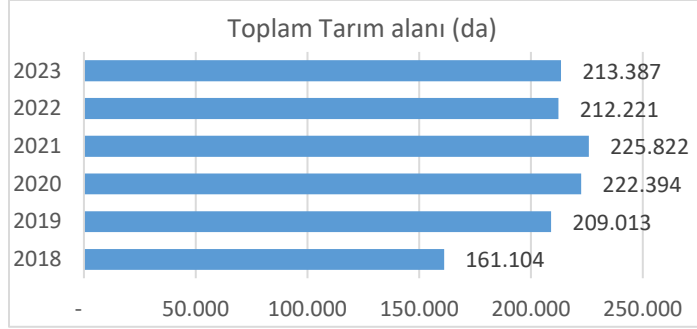
7 TARIM VE HAYVANCILIK

7.1 Tarım Alanları

İlçe yüzölçümü olarak da küçük olmasının da etkisiyle Konya il genelindeki tarım alanlarının %1'den daha azını yani çok küçük bir kısmını oluşturmaktadır. 2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında tarım alanlarının arttığı görülmektedir.

Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım alanları

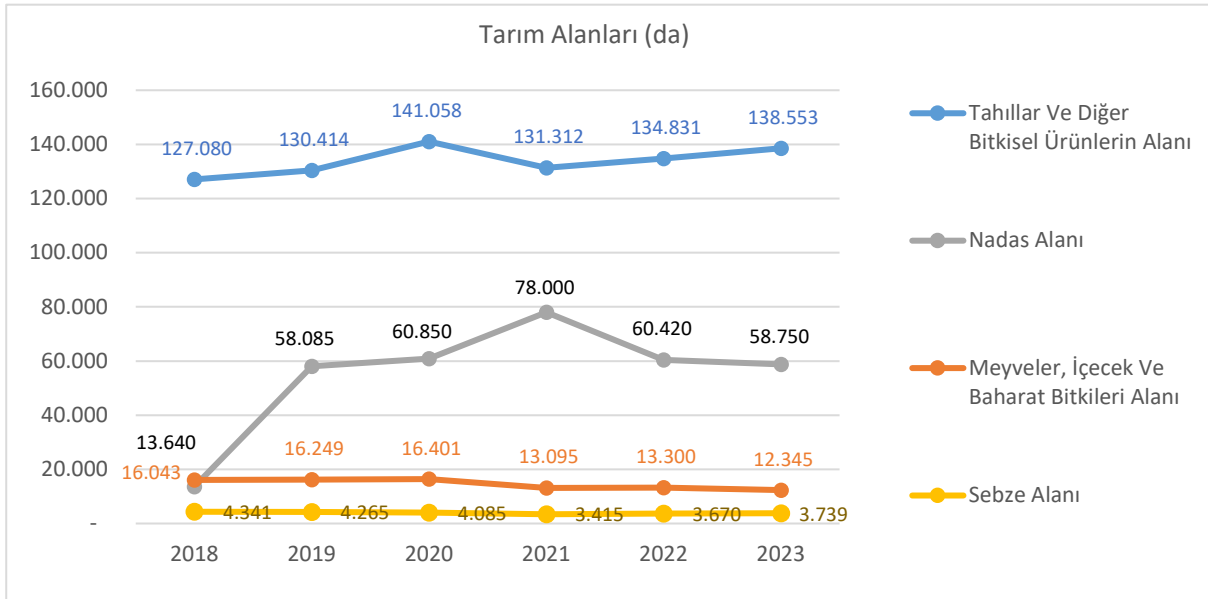
Yıl	Toplam Tarım Alanı (da)	İlçe/Konya (%)
2018	161.104	0,85
2019	209.013	0,86
2020	222.394	0,87
2021	225.822	0,86
2022	212.221	0,85
2023	213.387	0,86

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe tarım alanlarının türlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla tahıl ürünleri alanı yer almaktadır. Fakat Konya ilinin türlerine göre toplam alanları içindeki payına baktığımızda; tahıl ürünleri %0,92 - meyve %2,96 - sebze %1,05 ve nadas alanları ise %1,97 paya sahiptir. Dolayısıyla ilçe, Konya ili içinde meyve ve sebze üretimi ile öne çıkmaktadır.

Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları

Kaynak: TÜİK, 2023

2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında meyve ve sebze alanları giderek azalmıştır. İlçenin üretimde öne çıktığı alanlarda azalma yaşanması riskli bir durum olarak değerlendirilmektedir. Diğer taraftan nadas alanlarındaki artış da dikkati çeken bir husustur.

7.2 Sulu-Kuru Tarım Alanları

Sulu ve kuru tarım alanları TÜİK verileri, sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler esas alınarak oluşturulmuş. Sebze ve meyve ürünleri değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Dolayısıyla bu bölümde yapılan değerlendirmeler sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile ilgilidir.

Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi

Yıl	Üretim Miktarı (ton)		Verim (kg/da)	
	Kuru	Sulu	Kuru	Sulu
2018	17.981	2.404	180	271
2019	16.189	1.040	163	268
2020	29.461	2.128	181	378
2021	17.879	3.418	142	358
2022	17.593	2.888	136	318
2023	32.986	3.841	196	423

Kaynak: TÜİK, 2023

Tahıllar ve diğer tarla bitkileri üretiminde sulu tarım yapılan alanlar yıllar itibariyle artış gösterse de ilçede ağırlıklı olarak kuru tarım yapılmaktadır. Her ne kadar verim değeri üründen ürüne değişiklik gösterse de doğal olarak sulu tarım yapılan alanlarda verim değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)²

Ürün	Kuru	Sulu	Toplam
Buğday, Durum Buğdayı Hariç			
Ekilen Alan	46.000	4.000	50.000
Hasat Edilen Alan	46.000	4.000	50.000
Üretim Miktarı	14.855	1.938	16.793
Verim	323	485	-
Durum Buğdayı			
Ekilen Alan	24.000	3.000	27.000
Hasat Edilen Alan	24.000	3.000	27.000
Üretim Miktarı	6.475	1.388	7.863
Verim	270	463	-
Fasulye, Kuru			
Ekilen Alan		1.600	1.600
Hasat Edilen Alan		1.600	1.600
Üretim Miktarı		515	515
Verim		322	-

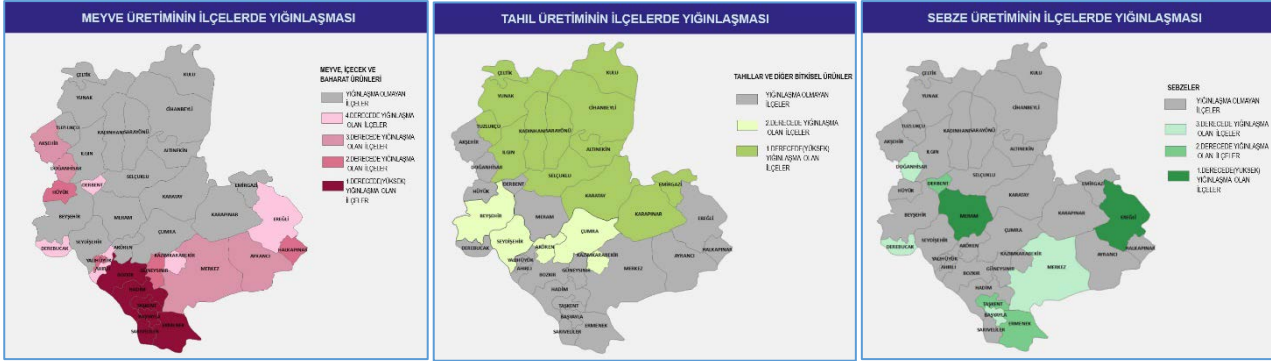
Ürün bazında değerlendirildiğinde, sulu tarım alanlarında en fazla buğday ve durum buğdayının yer kapladığı görülmektedir. Buğday alanlarının yaklaşık %8'inde sulu tarım yapılırken, durum buğdayında bu oran yaklaşık %11'dir.

² Sulu tarım yapılmayan ürünler tabloya dahil edilmemiştir.

7.3 Bitkisel Üretim

Bitkisel üretimin miktarı esas alınarak yapılan LQ (Yoğunlaşma Katsayısı) analizi sonuçlarına göre Doğanhisar ilçesinde meyve ve sebze üretiminde uzmanlaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yoğunlaşması

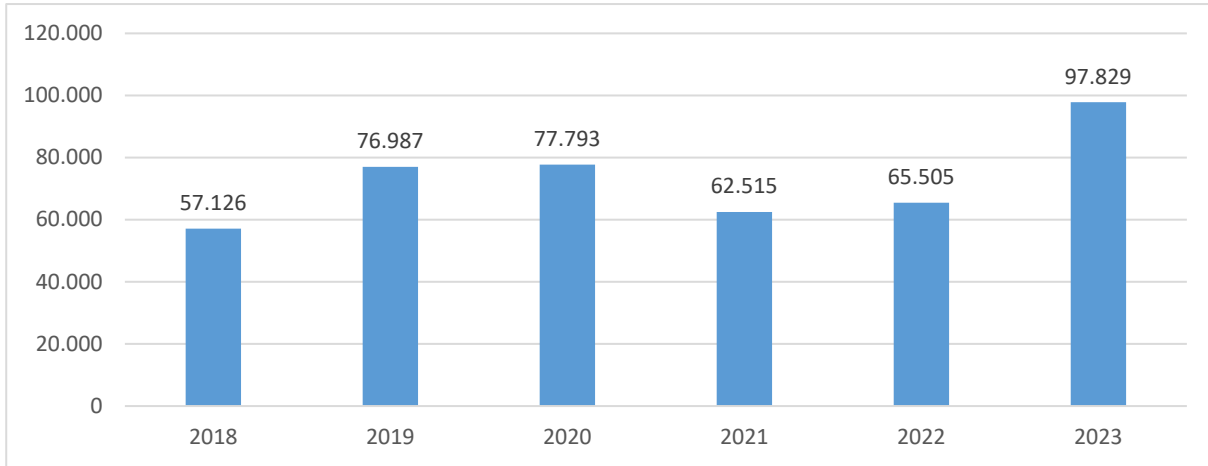

Kaynak: TÜİK 2020 yılı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

7.3.1 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

İlçede tahıllar ve diğer bitkisel ürünlere yönelik tarım alanlarındaki artışa paralel olarak tahıl ürünleri üretim miktarının da yıllar itibarıyla arttığı görülmektedir. 2018 yılına kıyasla ürün bazında en fazla artış şeker pancarı ve mısır üretiminde gerçekleşmiştir.

Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK, 2023

Şeker Pancarı, Buğday (Durum Buğdayı Hariç), Yonca (Yeşilot), Mısır (Slaj) ve Arpa (Diğer) ilçede üretim miktarı bakımından öne çıkan ürünler olmasına rağmen bu ürünlerin TR52 içindeki payı oldukça düşüktür. İlçe toplam üretim miktarı(ton) içinde önemli bir paya sahip değil gibi görünen bazı ürünlerin ise TR52 içindeki payı yüksektir. Bu ürünler; %60,61 ile acı bakla (insan tüketimi için), %13 ile haşhaş tohumu ve %11 ile haşhaş kapsülü (haşhaş kellesi) şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri³

ÜRÜN	ÖLÇÜM	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İLÇE/TR52 PAYI (%) ve ORTALAMA VERİM
Acı Bakla (İnsan Tüketimi İçin)	Ekilen Alan (da)	500	59,17
	Hasat Edilen Alan(da)	500	59,17
	Üretim Miktarı(ton)	60	60,61
	Verim (kg/da)	120	117
Arpa (Diğer)	Ekilen Alan	30.000	0,84
	Hasat Edilen Alan	30.000	0,84
	Üretim Miktarı	9.524	0,79
	Verim	317	336
Aspir Tohumu	Ekilen Alan	2.600	7,06
	Hasat Edilen Alan	2.600	7,06
	Üretim Miktarı	305	5,85
	Verim	117	142
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	Ekilen Alan	50.000	1,14
	Hasat Edilen Alan	50.000	1,14
	Üretim Miktarı	16.793	1,03
	Verim	336	371
Haşhaş Kapsülü	Ekilen Alan	3.000	10,88
	Hasat Edilen Alan	2.500	10,22
	Üretim Miktarı	138	11,05
	Verim	55	51
Haşhaş Tohumu	Ekilen Alan	3.000	10,88
	Hasat Edilen Alan	2.500	10,22
	Üretim Miktarı	172	13,02
	Verim	69	54
Hayvan Pancarı	Ekilen Alan	10	2,30
	Hasat Edilen Alan	10	2,30
	Üretim Miktarı	60	2,16
	Verim	6.000	6.415
Mısır (Slaj)	Ekilen Alan	1.500	0,34
	Hasat Edilen Alan	1.500	0,34
	Üretim Miktarı	10.500	0,38
	Verim	7.000	6.248
Şeker Pancarı	Ekilen Alan	4.458	0,41
	Hasat Edilen Alan	4.458	0,41
	Üretim Miktarı	32.313	0,37
	Verim	7.248	8.135
Yonca (Yeşilot)	Ekilen Alan	2.000	0,48
	Hasat Edilen Alan	2.000	0,48
	Üretim Miktarı	12.000	0,60
	Verim	6.000	4.839

Kaynak: TÜİK, 2023

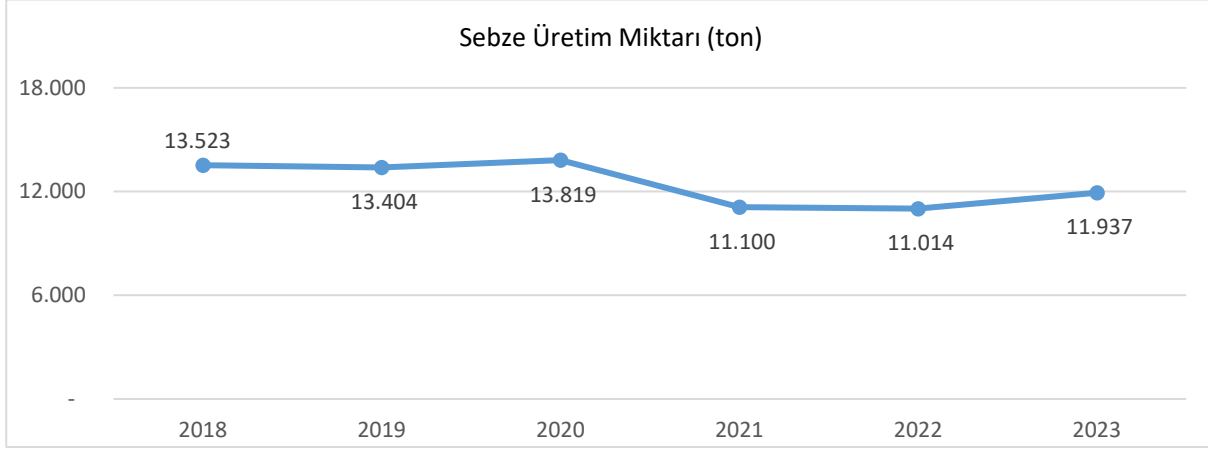
Verim değerlerine bakıldığında ise; mısır(slaj), yonca(yeşilot), nohut(kuru), acı bakla(insan tüketimi için), mercimek(yeşil), haşhaş tohumu ve haşhaş kapsülünün ilçedeki verim değerleri TR52 ortalama değerlerinin üzerindedir. Diğer tahıl ürünlerinde verimlilik ortalamasının altında kalmaktadır.

³ İlçede üretilen ürünlerin tamamı tabloya dahil edilmemiştir.

7.3.2 Sebzeler

İlçede önemli miktarda sebze yetiştirilmemekte olup yıllar itibariyle de yetiştirilen ürün miktarının giderek azaldığı görülmektedir.

Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam sebze üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi sebze üretiminin %0,54'ü gibi çok küçük bir kısmı Doğanhisar tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 12 Sebze Üretim İstatistikleri⁴ (ton)

ÜRÜN	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Biber (Sivri)	563	600	600	440	480	900
Domates (Sofralık)	7.993	8.003	9.000	6.600	6.631	6.900
Fasulye, Taze	750	730	700	550	540	600
Hıyar (Sofralık)	2.250	2.400	2.250	1.850	2.002	1.575
Bakla, Taze						10
Hıyar (Turşuluk)				150	225	180
Kabak (Çerezlik)				29	40	40
Lahana (Beyaz)	187	224	225	225	300	263
Mantar (Kültür)				528		270
Marul (Göbekli)	223	240	200	240	260	240
Patlıcan	200	238	213	145	153	380
Pırasa	73	78	75	75	75	50
Sarımsak (Kuru)			38	30	38	36
Sarımsak (Taze)	138	148	10		10	4
Soğan (Kuru)	436	475	348	223	230	447
Soğan (Taze)	254	268	60	15	30	24
Genel Toplam	13.523	13.404	13.819	11.100	11.014	11.937

Kaynak: TÜİK, 2023

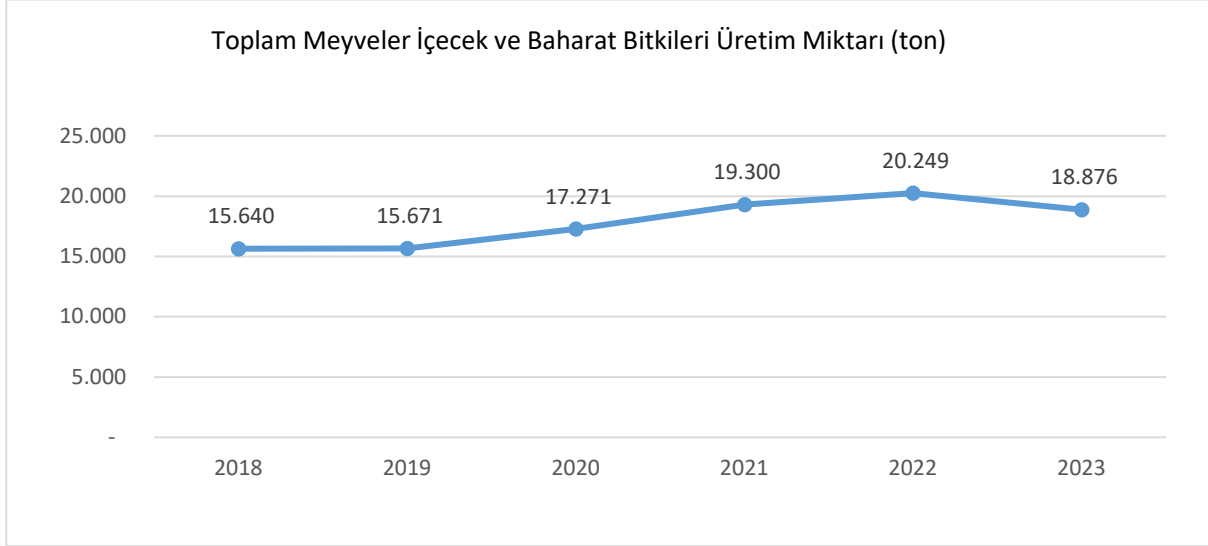
Üretim miktarı bakımından ilçe içinde öne çıkan sebzeler; sofralık domates, sofralık hıyar, sivri biber ve taze fasulyedir.

⁴ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı bakımından fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

7.3.3 Meyveler

İlçede önemli miktarda meyve, içecek ve bahara bitkileri yetiştirilmemekte olup 2018-2022 yılları arasında üretim artmasına rağmen 2023 yılında düşüş göstermiştir.

Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam meyveler içecek ve baharat bitkileri üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi üretiminin %0,26'sı gibi çok küçük bir kısmı Doğanhisar tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri⁵

Meyve, İçecek ve Baharat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vişne						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	145.000	145.000	145.000	150.000	150.000	170.000
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı(da)	7.000	7.000	7.000	6.000	6.000	6.000
Üretim Miktarı (ton)	6.525	6.522	5.800	6.000	6.000	6.800
Verim (kg/meyve vere ağaç)	45	45	40	40	40	40
Ceviz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	9.300	9.300	9.300	11.200	11.200	11.400
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	2.200	2.200	2.200	6.500	7.500	9.500
Toplu Meyveliklerin Alanı	479	485	485	850	950	1.100
Üretim Miktarı	474	386	419	504	434	422
Verim	51	42	45	45	39	37
Çilek						
Toplu Meyveliklerin Alanı	3.000	3.200	3.200	3.300	3.300	3.300
Üretim Miktarı	4.098	4.384	6.400	8.250	8.250	8.250
Verim	1.366	1.370	2.000	2.500	2.500	2.500
Kiraz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	12.000	12.000	12.000	8.800	9.200	9.200
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı	500	500	500	300	300	300
Üretim Miktarı	564	600	600	440	465	414
Verim	47	50	50	50	51	45

⁵ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı büyüklüğü fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Meyve, İçecek ve Baharat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Armut						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	4.200	4.200	4.200	4.500	6.500	5.300
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	1.300	1.300	1.300	500	500	500
Toplu Meyveliklerin Alanı	125	125	125	100	100	50
Üretim Miktarı	210	210	252	270	390	318
Verim	50	50	60	60	60	60
Elma (Amasya)						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	10.100	10.100	10.100	2.000	2.400	2.400
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı	500	500	500	-	-	-
Üretim Miktarı	616	606	606	120	144	144
Verim	61	60	60	60	60	60
Sofralık Üzüm, Çekirdekli						
Toplu Meyveliklerin Alanı	2.073	2.073	2.250	1.900	1.900	750
Üretim Miktarı	1.476	1.281	1.463	2.045	2.607	563
Verim	712	618	650	1.076	1.372	751

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede meyve üretiminde çilek ve vişnenin öne çıktığı görülmektedir. İlçenin önde gelen üzüm, amasya elması ve kiraz gibi ürünlerde üretimin giderek azalması dikkat çekicidir. İlçede amasya elması ve kiraz ağaç sayısının azalması da üretim miktarındaki azalmayı doğrulamaktadır. İlçede özellikle ceviz ağaç ve genç ağaç sayısındaki artış ilçede ceviz üretimine bir yönelme olduğunu göstermektedir.

Verim değerlerine bakıldığında ilçenin genel olarak meyve ürünlerindeki verimliliği TR52 ortalamasının üzerindedir. Fakat ilçenin sofralık üzüm ve vişnedeki verimliliği TR52 ortalamasının altına düşmüştür.

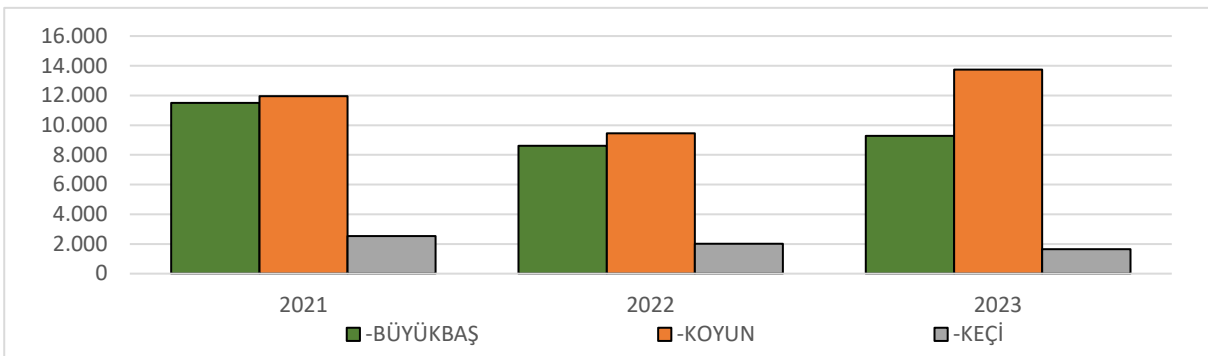
7.4 Hayvansal Üretim

İlçe hayvansal üretim istatistikleri TÜİK resmi istatistik programı kapsamında elde edilebilen en güncel veriler ile derlenmiştir. Hayvancılık istatistikleri canlı hayvan sayıları, hayvansal üretim, arıcılık, tavukçuluk, kırkılan ve sağılan hayvan istatistikleri alt başlıkları şeklinde verilmiştir.

7.4.1 Hayvan Varlığı

İlçede toplam hayvan varlığı 2021 yılında 26.000 iken 2022 yılında önemli bir azalışla 20.070 olmuştur. Her ne kadar 2023 yılında artış olsa da 24.668 ile 2021 yılı toplam rakamları yakalanamamıştır.

Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

2021 yılında ilçe hayvan varlığı içinde büyükbaş hayvan sayısı neredeyse koyun sayısı kadar olmasına rağmen ciddi bir düşüş yaşanmıştır. 2023 yılında koyun sayısındaki artış ile toplam hayvan sayısı da artış eğilimine girmiştir. İlçenin dağlık coğrafi yapısına da bağlı olarak keçi yetiştiriciliği de yapılmaktadır. Fakat keçi varlığı da giderek azalmış ve yok olma seviyesine gelmiştir.

YIL	İLÇE BÜYÜKBAŞ/ İL BÜYÜKBAŞ (%)	İLÇE KEÇİ/İL KEÇİ(%)	İLÇE KOYUN/İL KOYUN(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI BÜYÜKBAŞ(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KEÇİ (%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KOYUN(%)
2021	1,20	0,88	0,43	44,23	9,77	46,00
2022	0,93	0,73	0,34	42,93	10,02	47,05
2023	1,00	0,62	0,49	37,62	6,67	55,71

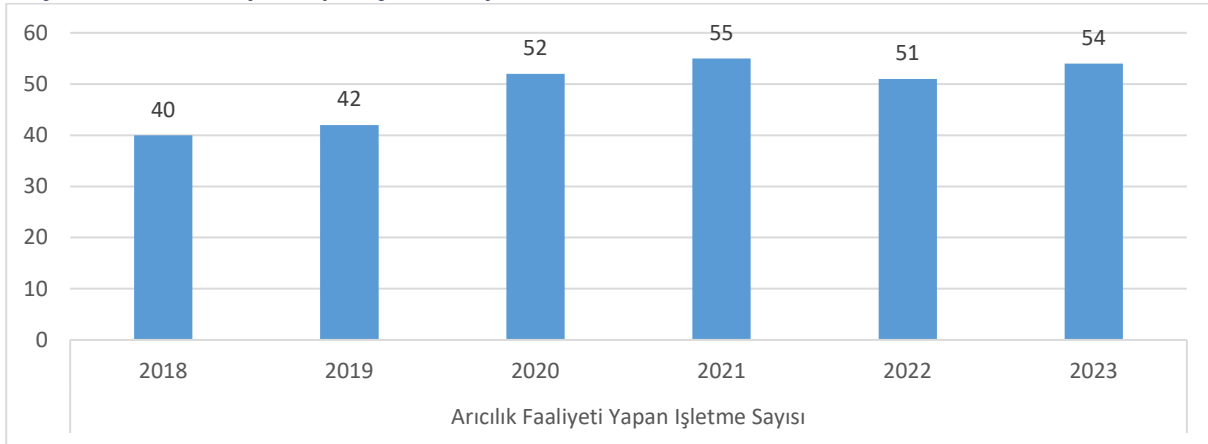
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin kendi hayvan varlığı içinde en büyük payı koyun almaktadır. Ancak il genelindeki koyunların yaklaşık %5'i kadar az bir kısmı ilçede bulunmaktadır.

7.4.2 Arıcılık

İlçede orman varlığının da fazla olmasına bağlı olarak arıcılık faaliyetleri de yapılmaktadır.

Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı

Kaynak: TÜİK, 2023

TR52 bölgesindeki arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısının yaklaşık %2'si ilçede bulunmaktadır. yıllar itibariyle bu oran büyük bir değişiklik göstermemekle birlikte 2018 yılına kıyasla ilçede faaliyet gösteren arıcılık işletme sayısı artmıştır. Fakat bu artış üretim miktarlarına yansımamıştır.

Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Balmumu, Arı	3	3	1	2	3	3
Doğal Bal	77	77	32	60	63	52

Kaynak: TÜİK, 2023

İşletme sayısı artmasına rağmen bal mumu üretimi aynı kalmış, doğal bal üretimi ise azalmıştır.

7.4.3 Hayvansal Üretim Miktarları

TÜİK tarafından yayınlanan hayvancılık istatistiklerinde sağılan hayvan sayıları ve süt üretimine ilişkin veriler 2019 yılından bu yana yayınlanmadığından bu bölümde süt üretimine ilişkin veriler güncel şekilde sunulamamıştır.

Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 İLÇE/TR52(%)
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip	6.535	5.620	6.337	6.311	6.265	6.460	3,26
Balmumu, Arı	3	3	1	2	3	3	3,03
Doğal Bal	77	77	32	60	63	52	3,96
Keçi Kılı, Hayvancılık	1	1	1	2	2	1	0,45
Yapağı (Merinos), Hayvancılık	6	6	10	15	11	20	1,20
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri), Hayvancılık	9	8	9	12	9	11	0,24

Kaynak: TÜİK, 2023

Hayvansal ürünlerde TR52 içindeki payı bakımında arıcılık faaliyetlerine ilişkin üretimlerin öne çıktığı görülmektedir. Diğer hayvancılık faaliyetlerinde payını artırması adına çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)

	Doğanhisar	Konya	il/ilçe (%)
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	8.103	1.036.798	0,78
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	3.602	231.514	1,56
Sığır Sütü (Yerli) (Manda Sütü Hariç)	73	11.453	0,64
Keçi Sütü (Kıl Keçisi ve Diğerleri), İşlenmemiş	50	11.175	0,44
Koyun Sütü, Merinos, İşlenmemiş	44	5.975	0,74
Koyun Sütü, Yerli ve Diğerleri, İşlenmemiş	265	80.120	0,33
Manda Sütü (Yerli)	5	431	1,19

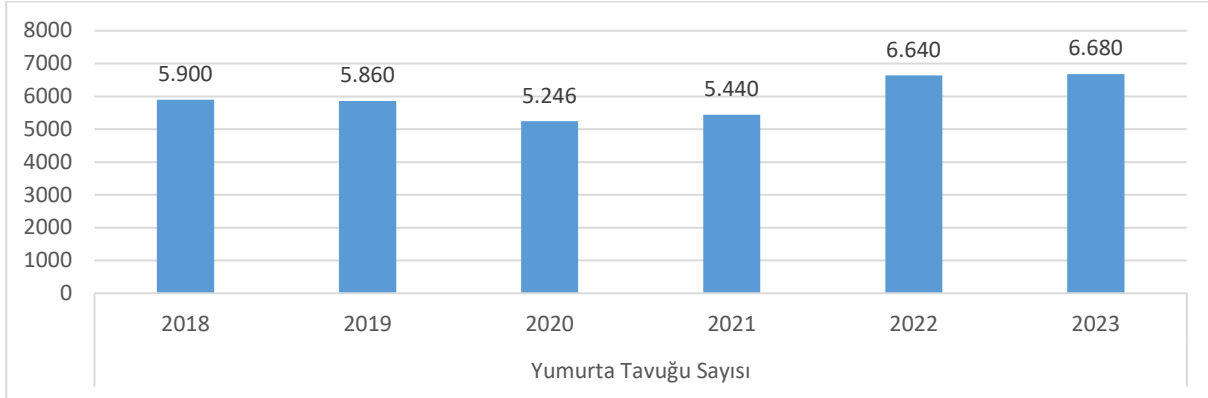
Kaynak: TÜİK, 2018

Hayvansal üretim istatistiklerine detaylı bakıldığında en fazla hayvansal üretimin 2018 yılı itibariyle sığır sütünden kaynaklı olduğu görülmektedir. İlçede ilk sırada yer alan süt üretimi 8.103 ton ile kültür sığır sütü olup ikinci sırada ise 3.602 ton ile kültür melezi sığır sütü yer almaktadır.

7.4.4 Tavukçuluk

İlçede sadece yumurta tavuğu üretimi yapılmakta olup et tavuğu üretimi yapılmamaktadır.

Grafik 15 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede 2018 yılına kıyasla 2023 yılında yumurta tavuğu sayısında artış olmuştur. Fakat bu sayı ile TR52 içindeki payı yok denecek kadar düşük kalmakta olup yaklaşık %005 oranında bir paya sahiptir.

7.5 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması

Tarımsal ürünlerden elde edilen geliri etkileyen faktörlerden birisi de ürünlerin satış şekilleridir. Ürünlerin aracılara vasıtasıyla satılması çiftçilerin gelirlerini düşürürken tüketicinin de ürünü alış fiyatı artmaktadır.

Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri

Satış Şekilleri	Satış oranı (%)
Doğrudan Market/Fabrika/Değirmen	5,56
Doğrudan Son Tüketicisy	19,44
İnternet Üzerinden	0,00
Kooperatif/Toprak Mahsulleri Ofisi/Ticaret Borsası	16,67
Semt Pazarı / Hayvan Pazarı	22,22
Toptancı/Tüccar/Aracı	36,11

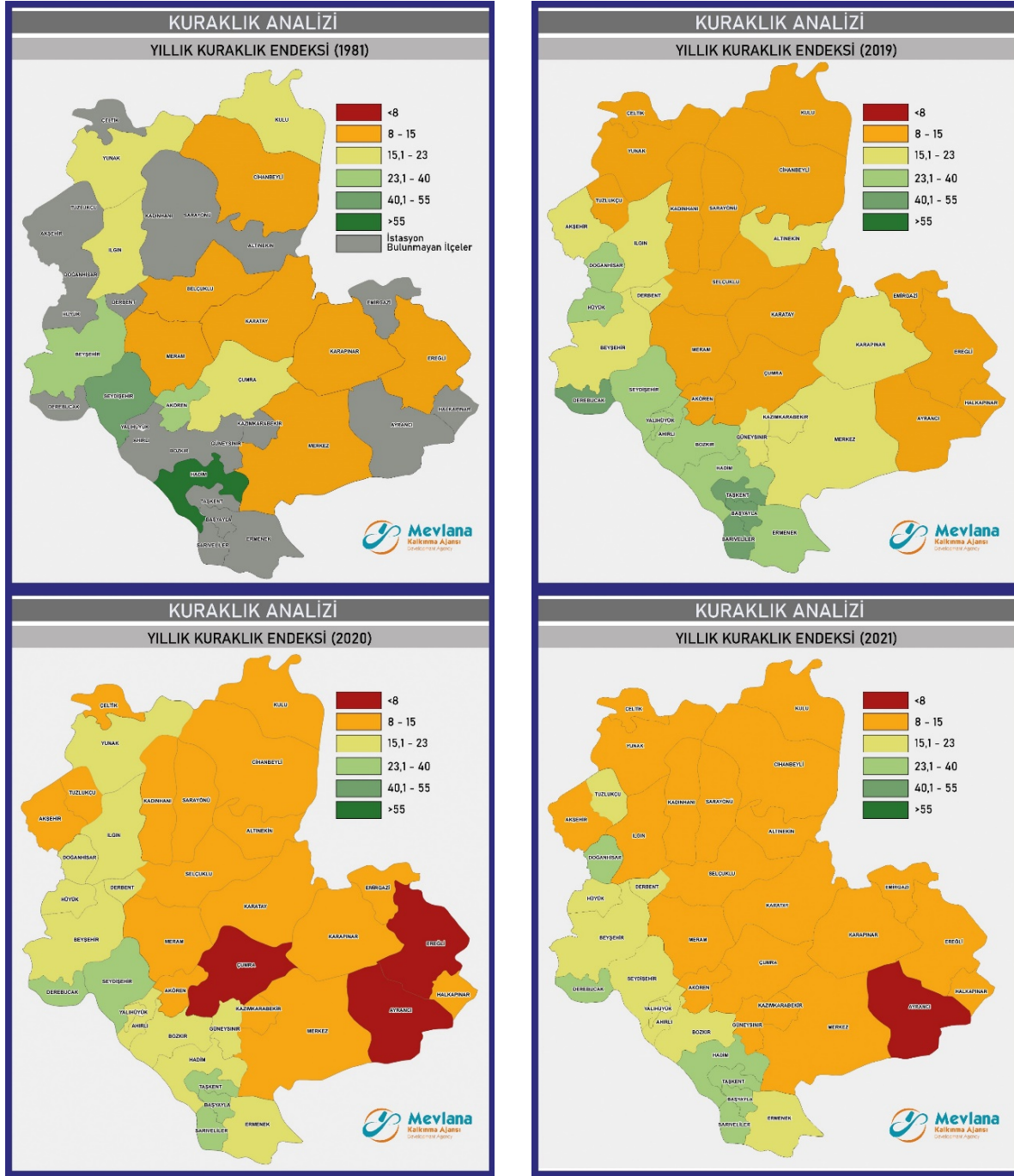
Kaynak: YER-SİS, 2023

İlçede tarımsal ürünlerin pazarlanma şekillerine bakıldığında yaklaşık %36 ile en fazla aracı vasıtasıyla pazarlama yapıldığı görülmektedir. Bunu %22 ile pazarda satış, %19 ile de son tüketiciye pazarlama takip etmektedir.

8 KURAKLIK

Konya Karaman Bölgesinin büyük bir kısmının kurak yapıda olduğu bilinmektedir. 1981-2021 yılları arasındaki kırk yıllık ve aylık meteorolojik veriler kullanılarak yapılan kuraklık analizinde 1981 yılında Doğanhisar ilçesinde ölçüm istasyonu bulunmaması sebebiyle analize dahil edilememiştir. 2019-2021 yıllarına ait son 3 yıllık analiz incelendiğinde; Doğanhisar ilçesinin bölge geneline göre daha az kurak özellik gösterdiği anlaşılmaktadır. Yıllık analize göre ilçe yarı nemli özellik gösterir.

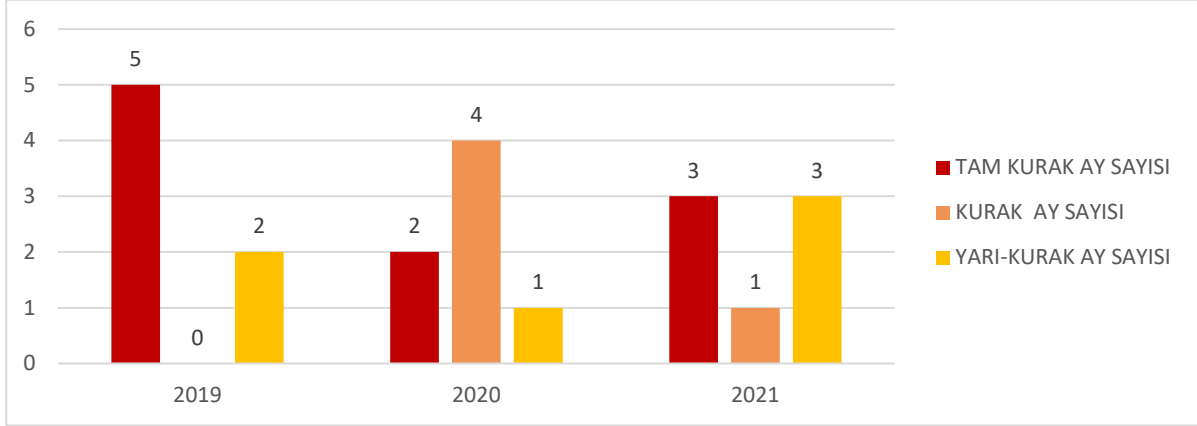
Grafik 16 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

*Tam Kurak:<8 Kurak:8-15, Yarı Kurak :15-23, Yarı nemli:23-40, Nemli:40-55, Çok Nemli>55

Grafik 17 Doğanhisar İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

Meteorolojik veriler kullanılarak yapılan aylık kuraklık analizine göre ilçede 2019 yılında 5 ay tam kurak geçerken 2 ay yarı kurak geçmiştir. Diğer aylar nemli özellik göstermiştir. 2021 yılında ise tam kurak ay sayısı azalmış fakat yarı kurak ay sayısında artış olmuştur. Fakat 2019, 2020, 2021 yıllarının tamamında ilçe 7 ay kurak özellik gösterirken, 5 ay nemli özellik göstermiştir. Kuraklık durumunda önemli bir değişim yaşanmamıştır. Nitekim ilçe görece kuraklıktan daha az etkilenen ilçeler arasında yer almaktadır.

9 TURİZM

Doğanhisar tabiat güzellikleri ile Ilgın'dan Beyşehir'e geçiş güzergâhında yer almaktadır. Bir ekoturizm bölgesi olarak değerlendirilme potansiyeli taşımaktadır.

İlçede 2023 yılı verilerine göre turizm belgeli konaklama tesisi bulunmamaktadır. Basit belgeli tesisler ile ilgili istatistikler incelendiğinde, ortalama kalış sürelerinin Tesis bulunan ilçelerin ortalamasını gösteren Konya toplam değerlerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Doluluk oranları düşük olmakla birlikte yine Konya il ortalamasının üzerindedir.

Tablo 18 İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerine İlişkin İstatistikler (2023)

		Doğanhisar	Konya Toplam
TESİSE GELİŞ SAYISI	YABANCI	107	162.426
	YERLİ	3.112	877.753
	TOPLAM	3.219	1.040.179
GECELEME	YABANCI	256	236.092
	YERLİ	6.891	1.246.567
	TOPLAM	7.147	1.482.659
ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ	YABANCI	2,39	1,45
	YERLİ	2,21	1,42
	TOPLAM	2,22	1,43
DOLULUK ORANI(%)	YABANCI	1,63	5,69
	YERLİ	43,84	30,05
	TOPLAM	45,46	35,74

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2023

Tablo 19 Doğanhisar Turizm Envanteri Tablosu

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Sit Alanları		
Çebişli Mevkii Höyüğü	Arkeolojik Sit	Doğanhisar
Höyük (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Doğanhisar
Roma Dönemi Temel Kalıntısı Çevresinde Belirlenen Alan (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Doğanhisar
Yüğtepe Höyük (I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Doğanhisar
Şam Evliyalari Mezarı	Mezarlar	Doğanhisar
Evliya Mezarı	Mezarlar	Doğanhisar
Kırüstü Mezarlığı	Mezarlar	Doğanhisar
Koz Şih Mahallesi Mezarlığı	Mezarlar	Doğanhisar
Şam Evliyalari Mezar Taşları	Mezarlar	Doğanhisar
Tarihi Yapılar		
Eski (Ulu) Camii (Karaağa Beldesi)	Cami	Doğanhisar
Konakkale Köyü Camii	Cami	Doğanhisar
Orta Camii	Cami	Doğanhisar
Pazar (Çarşı) Camii	Cami	Doğanhisar
Ulu (Yukarı) Camii (Ayaslar)	Cami	Doğanhisar
Ulu Camii (Doğanhisar-Başköy)	Cami	Doğanhisar
Ulu Camii (Doğanhisar-Koçaş Köyü)	Cami	Doğanhisar
Yenice Beldesi Eski Camii	Cami	Doğanhisar
Eski Camii	Cami	Doğanhisar
İlyaslar Köyü Camii	Cami	Doğanhisar
Şeyh Habibi Camii	Cami	Doğanhisar
Uncular Köyü Camii	Cami	Doğanhisar
Yeğın Camii	Cami	Doğanhisar
Koçaş Beldesi Mescidi	Mescid	Doğanhisar
Kuzucu Sultan Kümbeti	Kümbet	Doğanhisar
Şih Mehmet Dede Haziresi	Hazire	Doğanhisar
Roma Dönemi Temel Pabucu	Kalıntılar	Doğanhisar
Eylek Çeşmesi	Çeşme	Doğanhisar
Tabiat Alanları		
Tarihi Çınar Ağacı	Doğal Varlık	Doğanhisar
Kaya Sığınağı	Sığınak	Doğanhisar
Davras Yaylası	Yayla	Doğanhisar
Ketenlik Yaylası	Yayla	Doğanhisar

*Türkiye Bilimler Akademisi Veri Tabanı, Vakıflar Genel Müdürlüğü Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Veri Tabanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Veri Tabanı,

10 ERİŞİLEBİLİRLİK

MEVKA koordinasyonunda hazırlanan erişilebilirlik analizinde TR52 Bölgesi ilçeler ölçeğinde belirtilen yöntem marifeti ile erişilebilirlik çalışması yapılmış, farklı ulaşım modlarına göre ve belirlenmiş erişim merkezlerine göre farklı erişilebilirlik endeks ve haritaları çıkarılmıştır. Erişilebilirlik çalışması kapsamında ayrıca ilçeler ölçeğinde kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım modlarının tümünün endekse olan etkileri de hesaba katılarak sentez erişilebilirlik endeksi ve haritası da ortaya çıkarılarak değerlendirilmiştir.

TR52 Bölgesi sınırları içerisinde kalan iki il; Konya ve Karaman, ilçeleri çerçevesinde karayolu erişilebilirlikleri açısından irdelendiğinde, Konya ili merkez ilçelerinden çepere doğru azalan bir erişilebilirlik görülmektedir. Karayolu altyapısı ortalaması açısından yüksek standartlara sahip olan bölgenin erişilebilirlik endeksleri 25 ile 100 arasında tespit edilmiş, bölgede erişilebilirlik endeksinin ise genellikle 50'nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Bütünleşik erişilebilirlik analizi bağlamında TR52 bölgesinin nüfus açısından da lider merkezleri olan Meram, Selçuklu ve Karatay en erişilebilir noktalar. Bu merkezler dışında erişilebilirliği öne çıkan merkezler aynı zamanda kara ve demiryolu güzergâhları açısından da erişilebilirliği ortalama ya da ortalamanın da üzerinde olan merkezlerdir.

İlçenin bu analiz çalışmasında farklı ulaşım modlarına göre erişilebilirlik düzeyleri aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi

Karayolu erişilebilirlik endeksi	Havayolu erişilebilirlik endeksi	Demiryolu erişilebilirlik endeksi	Mersin limanına erişim endeksi	İzmir limanına erişim endeksi	Limanlara erişim	Nüfus merkezlerine erişim endeksi	Bütünleşik erişim endeksi (kara-hava-deniz)
46	67	12	29	45	41	38	40

Kaynak: Konya Karaman İlleri (TR52 Bölgesi) Bölgesel Ulaşım Stratejisi Belgesi,2013

Doğanhisar ilçesinin türlerine göre erişilebilirlik endeksleri bakımından TR52 bölgesinde bulunan 37 ilçe arasındaki sıralaması; karayolu erişilebilirlik endeksinde 26.sırada, havayolu erişilebilirlik endeksinde 16.sırada, Limanlara erişimde 20.sırada ve bütünleşik erişim endeksinde 22. Sırada yer almaktadır. İlçe karayolu, demiryolu ve bütünleşik endeks değerlerinde TR52 ortalama değerlerinin altındaki rakamlarıyla daha düşük bir erişilebilirliğe sahiptir.

11 GZFT

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
1.DOĞAL YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> Doğal güzelliklerinin var olması Orman alanlarının geniş olması 	<ul style="list-style-type: none"> Turizmde tesisleşmenin olmaması 	<ul style="list-style-type: none"> Doğal güzelliklerinin doğa turizm için bir fırsat olması 	<ul style="list-style-type: none"> Dönemsel yaşanan kuraklık
2.DEMOGRAFİK YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> Yabancı nüfusun çok olmaması Kurum ve kuruluşlarda görev yapmış emeklilerin ilçede yaşaması 	<ul style="list-style-type: none"> İş sahalarının yetersizliği ve göçün çok olması Sosyal donatı alanlarının ve etkinliklerin eksikliği ve bu nedenle çalışan kesimin ilçede ikamet etmek istememesi Eğitilmiş insanların ilçeden göç etmesi İnsanların emekli maaşı ve sosyal yardımlar ile geçinerek çalışmaya yönelmemesi 		<ul style="list-style-type: none"> Ekonomik gelir üreten genç nüfusun az olması Göç sebebiyle ilçe yaşlı nüfusun fazla olması Yaş bağımlılık oranının yüksek olması Doğum oranlarının düşük olması
3.EKONOMİK YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> Sulanabilir alanların varlığı Doğal yapısının bozulmamış olması ve tarımda gübre kullanımının çok az olması Yüksek rakımda olması sebebiyle tarımda ürün çeşitliliği olması ve meyvecilik faaliyetlerinin gelişmiş olması Arıcılık faaliyetlerinin bulunması 	<ul style="list-style-type: none"> İlçede istihdam oranlarının düşük olması İlçede ekonomik gelirlerin düşük olması Tarımsal faaliyetler bakımından arazilerin parçalı olması İlkel yöntemlerle tarımsal faaliyetler yapılması Hayvancılık faaliyetlerinin zayıf olması İlçede sanayinin gelişmemiş olması Pazarlama sorununun olması 	<ul style="list-style-type: none"> Su kaynaklarının varlığı Kuraklık etkilerinden örece az etkilenen bir ilçe olması Organik tarıma elverişli olması Testicilik ve tuğla potansiyeli 	<ul style="list-style-type: none"> Dönemsel yaşanan kuraklık Meyve üretiminin giderek azalması
4.HİZMETLER			
<ul style="list-style-type: none"> Doğal güzelliklerin ve tarihi dokunun bulunması İlçede Devlet Hastanesinin olması 	<ul style="list-style-type: none"> İlçenin anayol güzergahlarında olmayışı ve bu nedenle ulaşım sıkıntısının olması Turizm değerlerinin ekonomik gelire dönüşmemesi Eğitilmiş insanların ilçeden göçü Eğitimde kız öğrenci oranının erkeklere göre düşük olması Bitirilen eğitim düzeyinin görece düşük olması İlk ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaklaşık %30'unun taşınmalı eğitimde olması 	<ul style="list-style-type: none"> Dağ turizmi potansiyelinin olması Ormanlık alanlarda av turizmi potansiyelinin olması 	<ul style="list-style-type: none"> Artan yaşlı nüfusa yönelik sosyal hizmetlerin gelişmemiş olması Artan yaşlı nüfusa yönelik sosyal hizmetlerin ve sosyal donatı alanlarının gelişmemiş olması

12 İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR

Bu bölümde yer alan maddeler; ilçe, mahalle, varsa belde ve varsa köylerde yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen hususlardır.

- İlçedeki köyden mahalleye çevrilen birçok mahallede gençlerin ve çocukların vakit geçirebileceği sosyal tesis eksiklikleri bulunmaktadır. Özellikle çocuk parkları ihtiyacı olan mahalleler söz konusudur.
- İlçedeki köyden mahalleye çevrilen birçok yerleşim merkezindeki yollarda yenileme çalışmaları yapılması gerekmektedir.
- İlçedeki köyden mahalleye çevrilen bazı mahallelerde içme suyu yetersizlikleri söz konusudur.
- İlçede tarım önemli gelir kaynaklarından biri olduğundan ilçede sulama altyapısının iyileştirilmesi ve su kayıplarının en aza indirgenmesine yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.
- Çınaroba, Başköy, Deştiğin, Konakkale ve Uncular Mahalleleri'nde geçim kaynakları olan tarımsal ürünlerin saklanabilmesi için soğuk hava deposu ihtiyacı vardır.
- Köyden mahalleye çevrilen bazı mahallelerde mezarlık alanlarında tadilat çalışmalarına ve çevre düzenleme çalışmalarına ihtiyaç vardır.
- İlçede köyden mahalleye çevrilen mahallelerde altyapı sorunları vardır.
- Ayaslar Mahallesi'nde atık suların dereye karıştığı belirtilmiştir. Bu doğrultuda altyapı çalışmalarına ihtiyaç vardır.
- Çınaroba ve Yenice Mahalleleri ürettikleri süt için süt tankına ihtiyaç duymaktadır.
- İlyaslar Mahallesi çilek üretimi yaptığından dolayı çilek şoklama tesisine ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.
- Uncular Mahallesi'nde öğretmen yetersizliğine bağlı olarak eğitim alanında sorunlar yaşanmaktadır.
- Karaağa Mahallesi'nde özellikle kış aylarında yaşanan sıkıntılardan dolayı üstü kapalı otobüs durağına ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.
- İlyaslar ve Karaağa Mahalleleri'nde internet altyapısı ihtiyacı vardır.
- İlçede köyden mahalleye çevrilen bazı mahallelerde genç nüfus giderek azalmaktadır. Bu kapsamda gençlerin ilçede tutmak için istihdam olanakları artırılmalıdır.
- Ayaslar, Koçaş ve Yazlıca Mahalleleri'nde tapu ve kadastro işlemlerinde karışıklıklar olduğu belirtilmektedir.
- Köyden mahalleye dönüşen tüm mahallelerde güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği belirlenmiştir.

Bu bölümde yer alan hususlar; 2024-2028 yıllarını kapsayan Konya Karaman Bölge Planı hazırlık aşamasında, her bir ilçe ile yapılan toplantılara katılan ilçede yaşayan paydaşlar tarafından belirtilen hususlardır.

SORUNLAR	YAPILMASI ÖNERİLEN HUSUSLAR
<ul style="list-style-type: none">• İstihdam ve göç sorunları• Nüfusun yaşlanması• Nüfusun hızla azalması• Öğrenci ve kamu çalışanlarına yönelik barınma sorunları• Baz istasyonu yetersizliği• Ekonomik gelir üretmede yaşanan sorunlar• Çalışan nüfusun az olması• Arazi parçalanması• Isınma sorunları• Yaşam kalitesinin düşük olması• Sanayinin gelişmemiş olması• Sosyal ve teknik altyapı sorunları• Doğal yapının ekoturizm amaçlı kullanılmaması• Sağlık hizmetlerindeki sorunlar• İlçenin erişilebilirliğinin düşük olması	<ul style="list-style-type: none">• Barınma sorunlarının çözülmesi• Teknik, sosyal altyapı ve donatı alanları eksikliklerinin giderilmesi• Doğal yapının koruma kullanma dengesi içinde kullanılması• Yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar yapılmalıdır.• Temel kamu hizmetlerinden faydalanma ve erişilebilirlik artırılmalıdır• Dağlık bir bölge olması sebebiyle arazi toplulaştırma çalışmaları yapılmalıdır.• Emek yoğun sektörlere yönelik yatırımlar desteklenmelidir.• Tarımsal üretimin planlı yapılması sağlanmalıdır.• Küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi• Arıcılık faaliyetlerinin geliştirilmesi• Teknik altyapı problemlerinin giderilmesi• Yöreye özel ürünler: Termiye (acı bakla), Testicilik, Seramik toprağı, Peşkir, Vişne, Çilek, Haşhaş, Mantar

13 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- İlçenin genç nüfusu giderek azalmaktadır. Bu bağlamda istihdam artırıcı önlemler alınmalı bunun yanı sıra gençlere yönelik sosyal donatı eksiklikleri giderilerek etkinliklerin artırılması gerekmektedir. Ayrıca ilçeye bağlı tüm yerleşimlerde internet ve baz istasyonu gibi altyapı sorunları giderilmelidir.
- İlçede eğitim kurumlarının olanakları artırılmalı ve çocukların ve gençlerin yararlanabileceği sosyal tesisler yapılmalıdır.
- Taşımali eğitimde bulunan öğrenci sayısının azaltılmasına hatta bitirilmesine yönelik çalışmalar yetkili kurumlarca yapılmalıdır.
- İlçede köyden mahalleye çevrilen birçok yerleşim merkezinde çocuk parkları eksiklikleri bulunmaktadır. Ayrıca bu mahallelerin çoğunda kanalizasyon ve içme suyu altyapısına dönük çalışmalar yapılmalıdır. Yine bu yerleşim merkezlerinin çoğunda başta mezarlık alanlarının tadilatı olmak üzere çevre düzenlemesi çalışmalarına ihtiyaç vardır.
- İlçenin en büyük gelir kaynaklarından birisi tarımdır. Bu nedenle ilçede tarım alanlarının en üst düzeyde kullanılmasına yönelik, arazi toplulaştırması, toprak analizi, nisbi karlılığı yüksek ürünlerin yetiştirilmesinin sağlanması, iyi tarım uygulamaları ile basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması ve tarımda örgütlü hareket edilmesi yönelik faaliyetler desteklenmelidir.
- Yoğun göçten kaynaklanan öğrenci sayılarının ciddi oranda azalmasına bağlı olarak mesleki ve teknik okullarda farklı dal seçimi yapılamayacak sayıda öğrenci sayısının yetersiz olması nedeniyle birleştirilmiş sınıf uygulamaları yapılması, taşımali eğitimden kaynaklanan sorunlar, taşıma kapsamına alınan ya da kapatılan okul binalarının güvenlik ve bakım sorunları gibi eğitim alanına yönelik sorun ve ihtiyaçların giderilmesi gerekmektedir.
- Yaşlı nüfus oranının fazla olması sebebiyle kamusal alanların, fiziki çevrenin, yaşlının hayatını kolaylaştıracak biçimde düzenlenmesi yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.
- Yaşlı nüfusun ekonomiye katılımının sağlanması adına yaşlarına uygun şekilde işgücüne katılmaları sağlanacaktır. Bu kapsamda yaşlılara yönelik eğitimler ilgili kurumlarca düzenlenmelidir.
- Çınaroba, Başköy, Deştiğin, Konakkale ve Uncular Mahalleleri'nde geçim kaynakları olan tarımsal ürünlerin saklanabilmesi için soğuk hava deposu ihtiyaçları vardır.
- Bölge küçükbaş hayvancılık için uygundur. Bu doğrultuda projeler desteklenmelidir. Keçi üretiminin artırılması sağlanmalıdır.
- Tarımsal üretimin ve tarımdan elde edilen gelirlerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Ekonomik çeşitliliğin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- İlçedeki seramik kilinin işlenmesine yönelik çalışmalar desteklenmelidir.
- Roma dönemine ait kale alanında kazı çalışmalarının yapılması desteklenmelidir.
- İlçe tarihi ve doğal güzelliklere sahiptir. İlçe doğal güzellikleri itibari ile ekoturizme yönelik potansiyel taşımaktadır. Bu potansiyelin harekete geçirilmesi ve Akşehir, Ilgın ve Beyşehir turizmi ile entegre edilerek bütüncül bir çalışma yapılması gerekmektedir.